

Com pot intervenir la infermeria en el maneig i prevenció de les al·lèrgies i intoleràncies alimentàries

Mercè GUILLEN BISCARRI
Associació Catalana d'Al·lèrgologia
Diplomats en Infermeria
ACADI

Al·lèrgia Alimentària

- És una reacció immunològica Ige depenent, que es produeix per la ingesta, inhalació o contacte amb un aliment o additiu. Es produeix només quan l'individu s'ha sensibilitzat prèviament, pot produir-se la reacció amb la ingesta d'una petita quantitat de l'aliment.

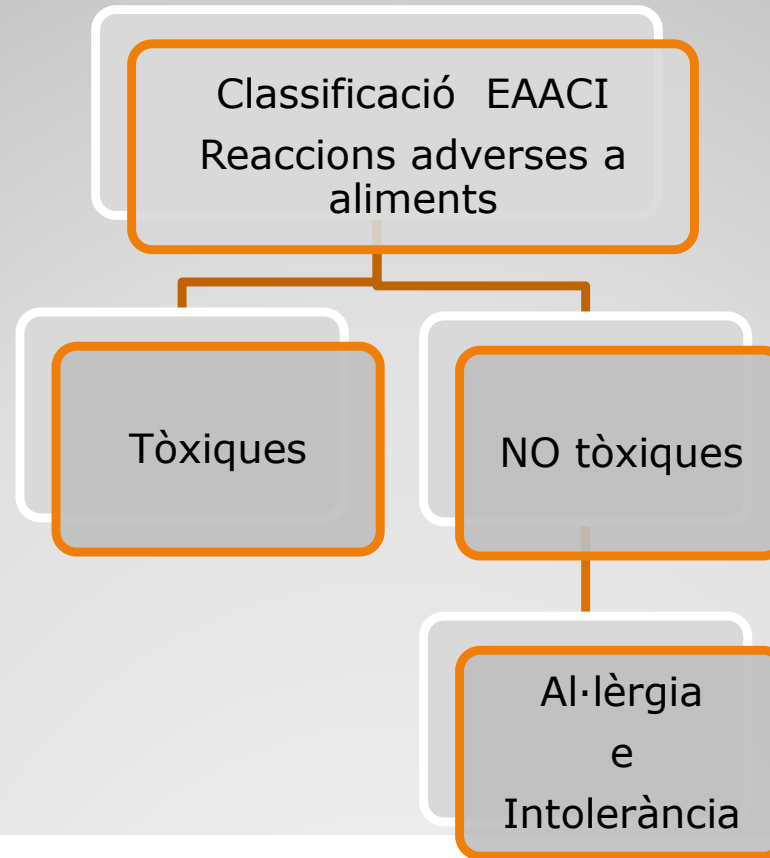
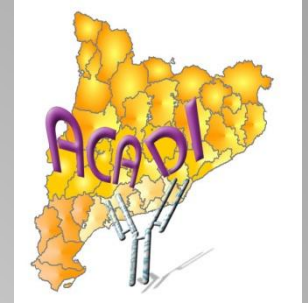
Intoleràncies Alimentàries

- La intolerància alimentària es una reacció adversa no causada per mecanismes immunològics.
- El tractament és l'eliminació de l'aliment causant.

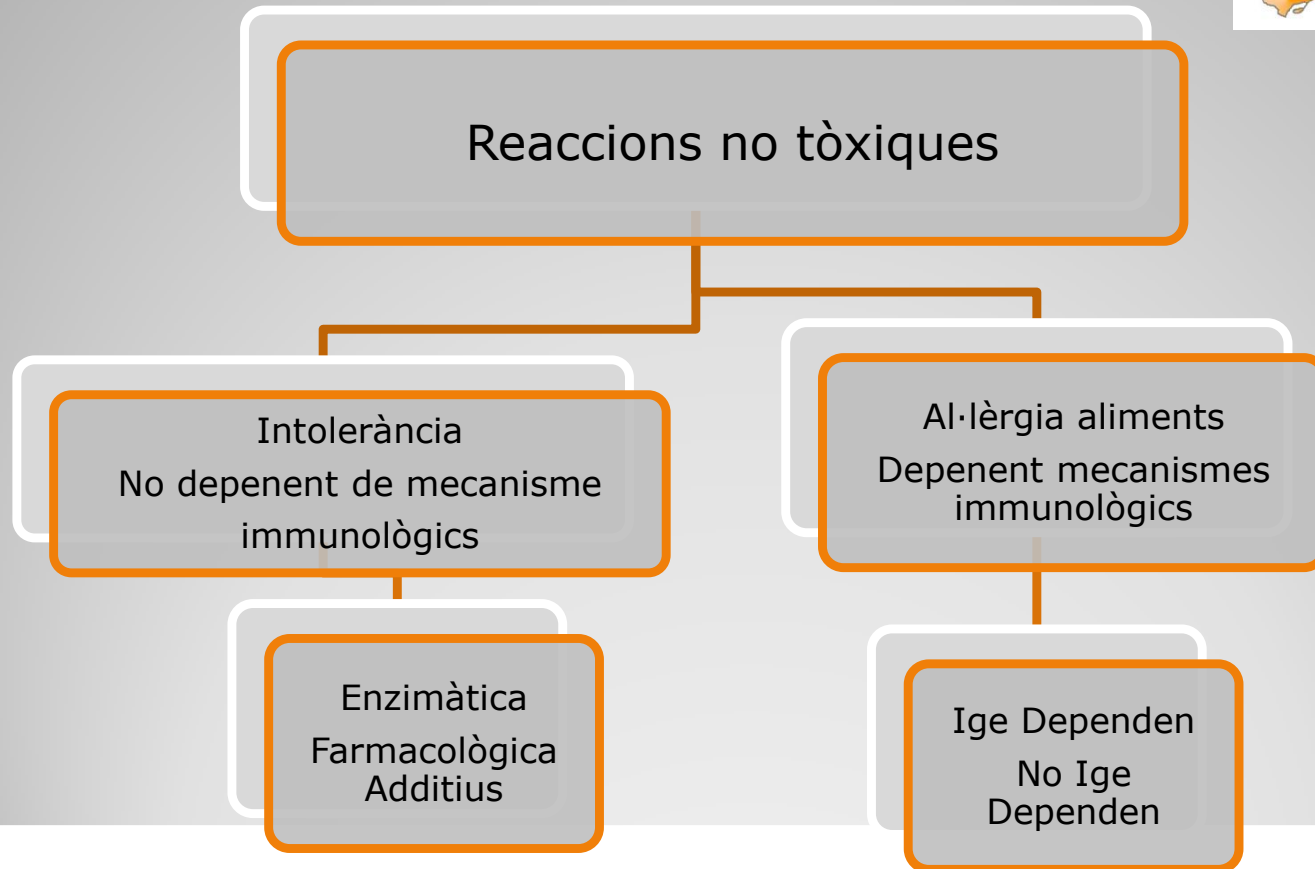
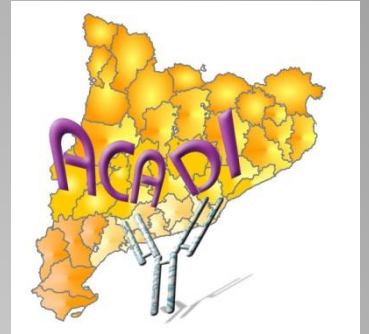
Al·lèrgia Alimentària

Al·lèrgia Alimentària

Al·lèrgia Alimentària

Intoleràncies Alimentàries

- Intolerància al gluten és la responsable de la Cèliaquia.
- La intolerància a la fructosa es una metabolopatia congènita i s'han d'eliminar totes les fruites.

Intoleràncies Alimentàries

- La intolerància a la lactosa és de les més freqüents i també les de millor pronòstic ja que amb el temps s'arriba a tolerar-la.

Al·lèrgia Alimentària

Manifestacions clíniques

Digestives

Nàusees, vòmits, Flatulències,
diarrees, dolor abdominal,
llengua geogràfica halitosis
estomatitis

Cutànies

Urticària i/o
angioedema, pruija
orofaríngia,, pruija
generalitzada, urticària de
contacte, dermatitis atòpica

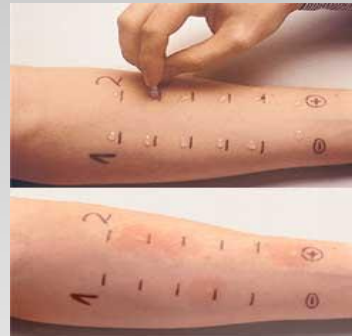
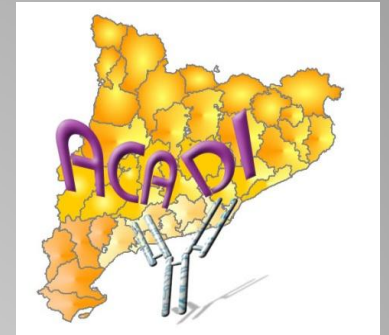
Respiratòries

Rinitis
Tos
Episodis d'asma

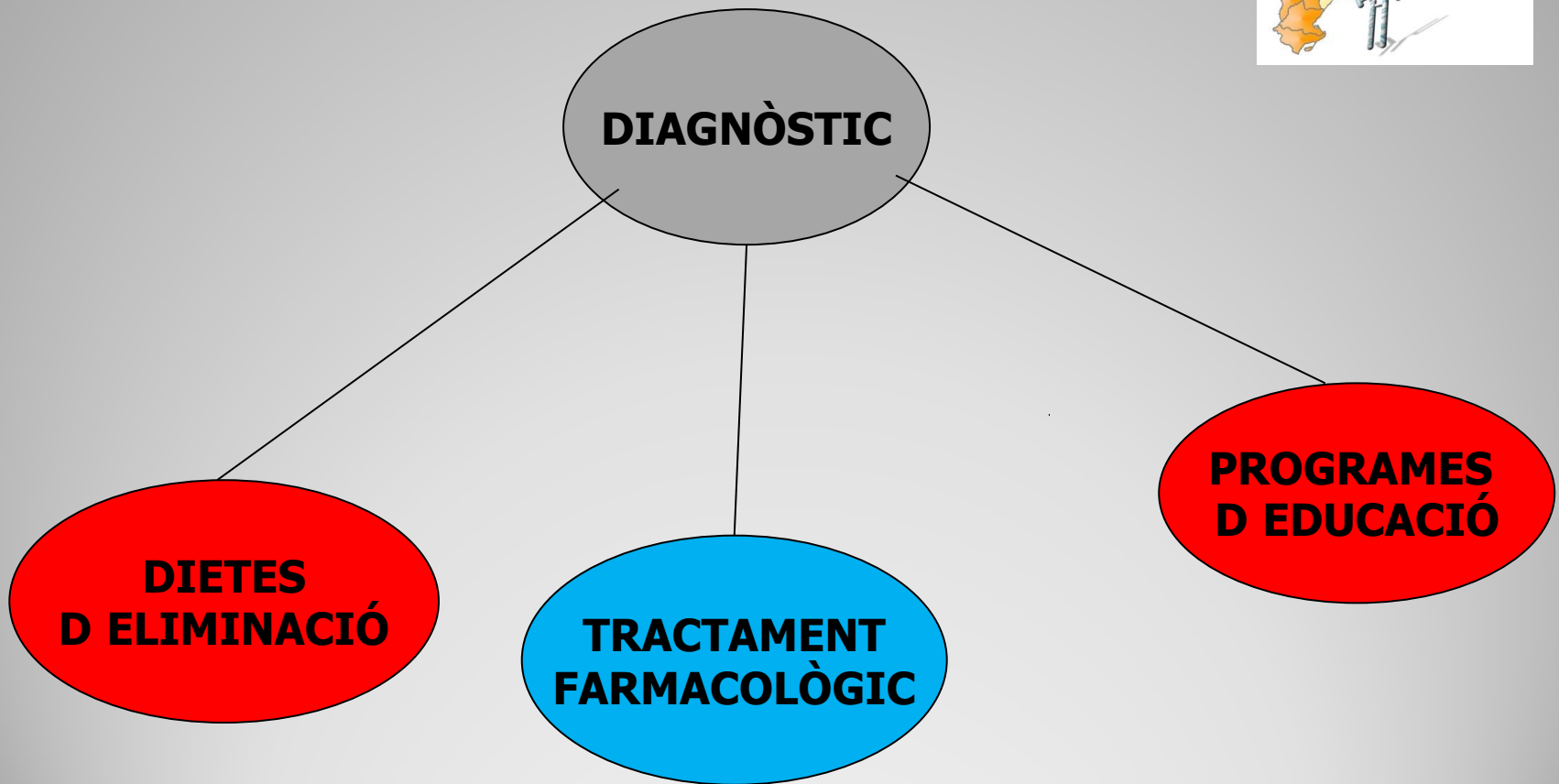
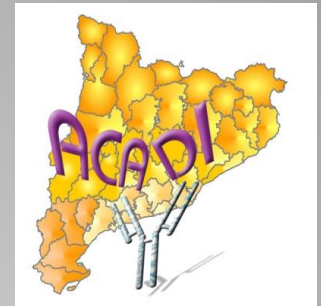
REACCIO ANAFILACTICA

Proves Diagnòstiques

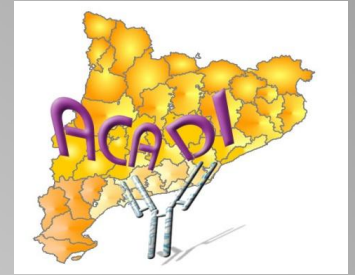
- Proves in vivo
- Proves in vitro
- Proves d'exposició oral
- Proves de tolerància oral

Al·lèrgia Alimentària

Al·lèrgia Alimentària

- El diagnòstic de l'al·lèrgia pot canviar el dia a dia de la família tan en la manera d'elaborar els àpats com al cistell de la compra.
- 1- Adaptar els àpats de la família al del nen per que no se senti diferent.
- 2-L'economia familiar també se'n recenteix, ja que molt productes són més cars.

Al·lèrgia Alimentària

- Quan es diagnostica a un nen d'al·lèrgia alimentària als pares els hi sorgeixen molts dubtes i preguntes que esperen que nosaltres els professionals els ajudem a solucionar-los

huff

solucions

Al·lèrgia Alimentària

- Què pot menjar el meu fill?
- Serà la seva alimentació correcta pel seu desenvolupament?
- Què passa si hi ha més d'un aliment implicat?
- S'aconsella eliminar-los tots de la dieta i amb ells tots els seus derivats?
- La dieta resultant, serà suficientment complerta?

Al·lèrgia Alimentària

- Després d'identificar l'aliment o aliments causants de l'al·lèrgia cal eliminar-los de la dieta així com els seus derivats, sempre i quant estiguin relacionats causa efecte.
- Explicar les diferents maneres ens què es poden presentar i si poden estar com al·lèrgens amagats.

Al·lèrgia Alimentària

- La informació ha de ser clara, fàcil d'entendre i de recordar en especial pensant en el nen, i també tot el seu entorn social, família, avis, tiets, amics, escola, monitors de menjador, colònies etc...

Dietes d'Eliminació

- Les dietes han de ser clares i no portar a confusions.
- Facilitar llistats dels diferents noms, sigles o nombres.
- Indicar el que no poden menjar, i al mateix temps intentar facilitar receptes que sí puguin menjar.

Dietes d'Eliminació

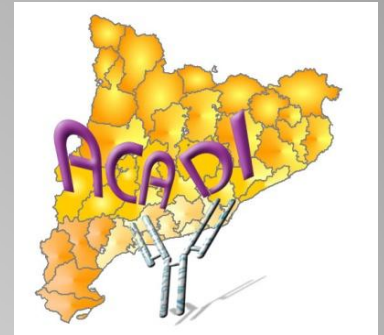

- Tota la família ha d'assabentar-se de tots els aliments als que el nen és al·lèrgic i les fonts on es poden trobar.
- Facilitar un llistat on apareixen els diferents noms i formes que poden aparèixer en les etiquetes dels aliments als que és al·lèrgic el nen, principalment la llet i l'ou.

• LLET	OU
• Caseína Na	Albúmina
• Caseinat Ca	Coagulan
• Caseinat K	Emulsifican
• Caseinat Mg	Globulina
• Hidrolitzad proteic	Lecitina
• Caseína	Livetina
• Suero láctico	Lisozima
• H4511	Ovoalbumina
• H4512	Ovomucoide
• Lactoalbúmina	Ovomucina
• Lactoglobulina	Ovovitelina
• Lactosa	Vitelina
• Ácid láctico	Luteína
•	E-161
•	E-322
•	E-1105

Al·lèrgia Alimentària

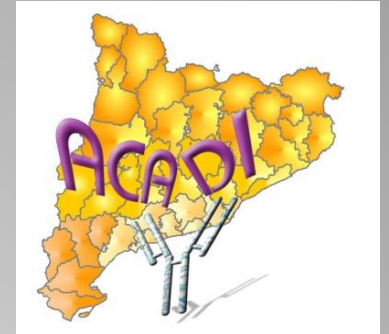
- Informa com s'han de manipular els aliments.
- Utilitzar estris diferents.
- Preparar el seu menjar en primer lloc.
- Identificar el seu menjar de manera ben visible.

Dinar Pau

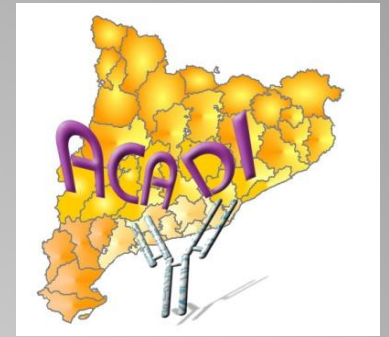
Al·lèrgia Alimentària

- Què passa quant es va a la compra al supermercat.
- Aconsellar sempre utilitzar les mateixes marques i posar-se en contacte amb el fabricant davant de quelcom dubte.
- Mirar sempre les etiquetes: lliure d'al·lèrgens, de quins al·lèrgens?
- Poden aparèixer de manera amagada.

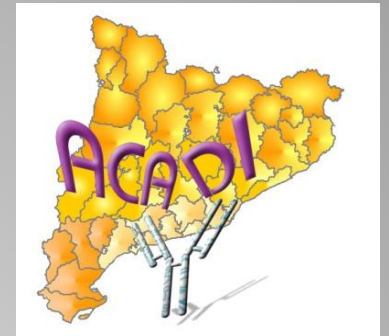

Al·lèrgia Alimentària

- Emmagatzema de manera ben visible tan a la nevera com al rebost.
- Marca els productes que són per al nen al·lèrgic de manera que siguin fàcils de reconèixer tan sols obrir la nevera o rebost.

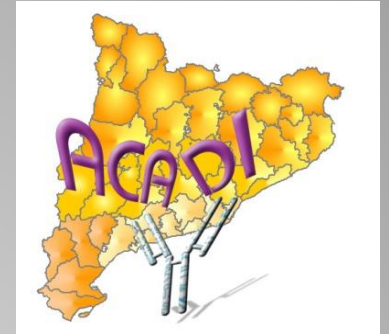

Al·lèrgia Alimentària

- Queso de cabra, vaca y oveja. Madurado semigraso. 50% M.G. / E.S. Proteínas: 21-23%. Grasas: 33-36%. Elaborado con leche pasteurizada. Envasado al vacío. Curación: 90 días aprox. >> Ingredientes : Leche pasteurizada de cabra, vaca y oveja, sal, fermentos lácticos, cuajo y conservador (**lisozima de huevo**). >> Consejos de conservación : Consérvese entre 1º y 8º C.

Al·lèrgia Alimentària

- Explicar com reconèixer els al·lèrgens amagats per evitar reaccions be amb xerrades o tallers pràctics.

Al·lèrgia Alimentària

- És important explicar-li al nen que ha d'eliminar els aliments i derivats que li fan mal per evitar transgressions accidentals i explicar-li el que li pot passar.

Al·lèrgia Alimentària

- Explicar com poden aparèixer els símptomes, que cada vegada pot ser diferent i que la reacció pot variar en temps e intensitat segons la quantitat i presentació, es a dir si ha estat manipulats, ja que pot canviar si es cru ó cuit.

Al·lèrgia Alimentària

- En cas d'una ingesta accidental explicar com reconèixer els símptomes, la intensitat i la gravetat per administrar el tractament adequat.

Al·lèrgia Alimentària

- S'entregaran sempre per escrit i de manera clara :
- El nom del fàrmac
- La dosis
- La manera d'administrar-lo
- Intentant explicar el tractament relacionat amb l'aparició dels símptomes.

Al·lèrgia Alimentària

- **Explicar** com i amb quin fàrmac ha d'iniciar el tractament d'emergència.
- **Antihistamínic**
- **Broncodilatador**
- **Dos òrgans implicats pell i aparell respiratori o digestiu**

ADRENALINA IM

Al·lèrgia Alimentària

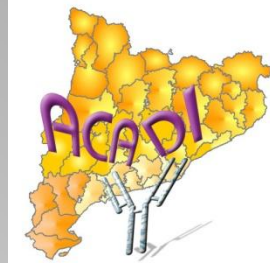

- **ENSENYAR** el maneig de la medicació especialment l'adrenalina autoinjectable.
- Minimitzar la por a la utilització de l'adrenalina.
- Recordar que quant abans s'administra l'adrenalina abans es frena la reacció.

Al·lèrgia Alimentària

- I ha que tenir amb compte l'entorn social del nen:
- Escola
- Família
- Amics

AL·LERGIA ALIMENTARIA

- **Escola:** El professor responsable del nen ha de conèixer a què es al·lèrgic, el tractament i el kit d'emergència ha d'estar on està el nen.
- El nen ha de portar un document de pla d'acció en la que constin les seves dades, al·lèrgies, tractament, telèfons de contacte. Tot això firmat per l'al·lèrgic i els pares.

FICHA Y PLAN DE ACCIÓN EN ALERGI A ALIMENTOS.

Nombre del niño
 Alérgico a
 Clase Tutor o profesor/es

Foto reciente

RECUERDE: Los síntomas de reacción alérgica se producen entre pocos minutos y 1h tras tomar el alimento e incluyen:

Órgano	Síntomas
Boca	Picor, hinchazón de labios y/o lengua.
Garganta y rinofaringe *	Picor o sensación de bola en garganta, ronquera, tos espasmódica. Picor brusco de oído, estornudos en salvas y mucosidad abundante como agua.
Piel	Enrojecimiento, picor, urticaria con habones, hinchazón de cara o extremidades.
Aparato digestivo	Dolor abdominal, náuseas, vómitos, diarrea.
Aparato respiratorio *	Tos espasmódica, asma, opresión o dolor en tórax.
Aparato circulatorio *	Mareo, taquicardia, pulso débil, desmayo, desmadejamiento.

El niño es Asmático? Sí = Riesgo aumentado No
 La severidad de los síntomas puede cambiar.

* Estos síntomas pueden progresar a afectación grave (**ANAFILAXIA**).

PLAN DE ACCIÓN
 Ingestión o contacto con un alimento en un niño alérgico

Contacte: padres.
 Tel: domicilio.....
 trabajo.....
 Otros familiares o personas que los padres hayan autorizado. Tel:

si síntomas

Vigile síntomas. No deje **NUNCA AL NIÑO SOLO** ni lo envíe a su domicilio.

Lavado de manos, boca y zonas de contacto.

La indicación de dar medicación debe constar por escrito nombre del medicamento..... y vía de administración..... Si se mencionan varios medicamentos indicar orden y prioridades.

Contacte inmediatamente con personal sanitario. Si el cuadro es grave o progresivo indique que se trata de **ANAFILAXIA**.

Si no localiza a los padres no dude en administrar la medicación y contacte con Urgencias. La medicación habitual es antihistamínicos (jarabe) y en casos graves adrenalina en **autoinyector** (ADREJET), la indicación y dosis figurarán por escrito. El personal responsable debe estar entrenado previamente en su administración. Este tratamiento inicial no excluye la consulta posterior.

Si no consigue atención médica en la escuela, o no se produce mejoría, traslade al Centro Médico más próximo o al que los padres hayan facilitado.

Autorización de los padres (firma) Autorización del médico (firma)

Para niños con alergia múltiples pueden ser necesarias varias hojas. No todos los alimentos provocan los mismos síntomas.

AL·LERGIA ALIMENTARIA

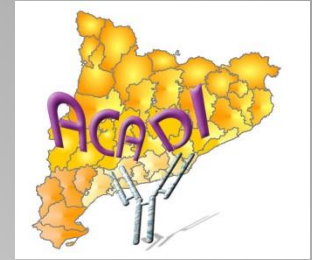

- **Família:** En l'entorn familiar també es important que coneguin totes les al·lèrgies i la manera de tractar-les en tot moment.
- Que tinguin les mateixes precauciones per evitar reaccions amb al·lèrgens amagats.

Al·lèrgia Alimentària

- **Amics:** El nen no s'ha de quedar aïllat sense participar en las activitats pròpies de la seva edat, anar a casa del amics, jugar al parc anar de colònies etc.
- El fet d'anar de colònies els dona molta autonomia ja que comparteixen experiències amb altres companys que tenen el mateix problema que ells.

Al·lèrgia Alimentària

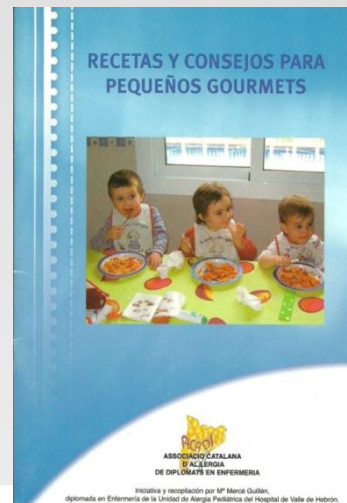
- Un altre gran repte és intentar deixar al nen al menjador escolar. Per a tal efecte s'han de facilitar al màxim les coses i oferir solucions al col·legi, facilita'n marques que tots poden compartir, menús que es poden adaptar als de l'escola.

Al·lèrgia Alimentària

- Actualment estem en l'era de la informàtica e Internet i això pot ser de gran ajuda.
- Intentem facilitar maneres de substituir l'aliment de la dieta recomanant receptes de cuina, llibres pàgines web...

Al·lèrgia Alimentària

- **Facilitar** adreces de societats científiques com la SEICAP on hi a una secció per a pacients i familiars on es pot trobar informació tant de l'al·lèrgia a aliments, asma, fàrmacs etc..

10 años juntos!

Alergia a alimentos
III Jornada Informativa
Immunitas Vera

Día: 6 de octubre de 2012
Lugar: Departament de Salut
Edifici Josep Salvany
Roc Borobol, 8, 995
08005 Barcelona

Jornades informatives sobre al·lèrgia a aliments dirigides a Famílies, professionals de la salut, la educació, la dietètica i nutrició, restauració, fabricants, etc.

Programa 6 de octubre de 2012

09:00 - 10:30 **PRESENTACIÓN III JORNADA INFORMATIVA VERAS**
Dionisio Jaime, presidente de Immunitas Vera y el Dr. Joana Mas del Solas, pediatra, cofundador y asesor médico de Immunitas Vera

10:30 - 11:30 **CONFERENCIA SOBRE ALERGIAS ALIMENTARIAS Y ASPIRACIONES**
Dra. Malle Giner, Unidad Alergia Pediátrica Hospital de Sant Joan de Déu, Barcelona

11:30 - 13:30 **ALERGIAS ALIMENTARIAS BUSCANDO SOLUCIONES**
Dra. Malle Giner, Unidad Alergia Pediátrica Hospital de Sant Joan de Déu, Barcelona

13:30 - 16:00 **PSICIS**

16:00 - 17:30 **LA ESCUELA PREVENTIVA: UN MENÚ PARA PASAR EL DÍA**
"Rosa López, psicopedagoga"

18:00 - 19:00 **INICIATIVA PRODUCTORA "CÓMO HACER UN MENÚ"**
CONFERENCIA DE PRESENTACIÓN DE LA INICIATIVA PRODUCTORA

19:00 - 20:00 **TRUQUETS A: Etera Bellver, Responsable de RD**

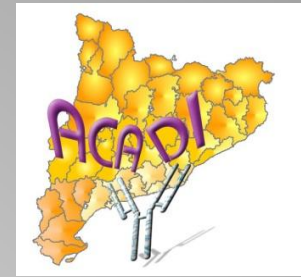
20:00 - 20:30 **INICIATIVA PRODUCTORA "EL MENÚ PARA PASAR EL DÍA"**
Presente: Pinya de Guanyolles y creador de la iniciativa: FoodLinkers

20:30 **DEBATE**

Inscripciones en:
www.immunitasvera.org
info@immunitasvera.org

Al·lèrgia Alimentària

- També tenen una secció de recomanació per al·lèrgia aliments, asma, fàrmacs.....
- Associacions de pacients en les que les famílies troben ajuda i on poden anar quant els surgeix una dubta.

10 Años Juntos!

Alergia a alimentos
III Jornada Informativa
Immunitas Vera

6 de octubre de 2012
Lugar: Departament de Salut
Edifici Josep Soler i Rov
Roc Borobast, 8193
08005 Barcelona

Jornades informatives sobre al·lèrgia a aliments dirigides a famílies, professionals de la salut, la educació, la dietètica i nutrició, restauració, fabricants, etc.

Programa 6 de octubre de 2012

10.00 - 10.30	PRESENTACIÓ DE LA JORNADA I BENVINGUDA VERA
10.30 - 11.00	DIÀLOG: JUANES, president de Immunitas Vera y el Dr. Jaume Miquel Soler, pediatra, cofundador y moderador de Immunitas Vera
11.00 - 11.30	CONFERENCIA: PASADISOS SOBRE AL·LÈRGIA A ALIMENTOS
11.30 - 12.00	Drna. Malle Girer, Unidad Alergia Pediatría, Hospital de Sant Joan de Déu, Barcelona
12.00 - 13.30	ALMOORNO A LA BARRA: BUSCANDO SOLUCIONES
13.30 - 14.00	Drna. Malle Girer, Unidad Alergia Pediatría, Hospital de Sant Joan de Déu, Barcelona
14.00 - 14.30	PAUSA
14.30 - 15.00	LA BARRA: ALMOORNO "EN MANCOMUNIDAD" (VERA)
15.00 - 16.00	CONFERENCIA: "LA BARRA" (VERA)
16.00 - 17.00	CONFERENCIA: "LA BARRA" (VERA)
17.00 - 18.00	CONFERENCIA: "LA BARRA" (VERA)
18.00 - 19.00	CONFERENCIA: "LA BARRA" (VERA)
19.00 - 20.00	CONFERENCIA: "LA BARRA" (VERA)
20.00 - 21.00	CONFERENCIA: "LA BARRA" (VERA)
21.00 - 22.00	CONFERENCIA: "LA BARRA" (VERA)
22.00 - 23.00	CONFERENCIA: "LA BARRA" (VERA)
23.00 - 24.00	CONFERENCIA: "LA BARRA" (VERA)

Inscripciones en:
www.immunitasvera.org
info@immunitasvera.org

ASSOCIACIONS I PÀGINES D'INTERÉS

- Asociación Española de Alérgicos a Alimentos y Látex: AEPNAA <http://www.aepnaa.org>
- Asociación Española de Alérgicos a Alimentos y Látex : <http://www.aedaal.org>
- Asociación Vasca de Alergias Alimentarias ELIKALTE : <http://www.elikalte.org>
- Associació Catalana d'Al·lèrgic Alimenteris ACAAL : <http://www.acaal.info>
- Immunitas Vera Associació d'Al·lèrgics a Aliments i Látex de Catalunya : <http://www.immunitasvera.org>

Moltes gracies

